

Stan aktualny ZIELENI MIEJSKIEJ na Pradze Północ i propozycje jego poprawy

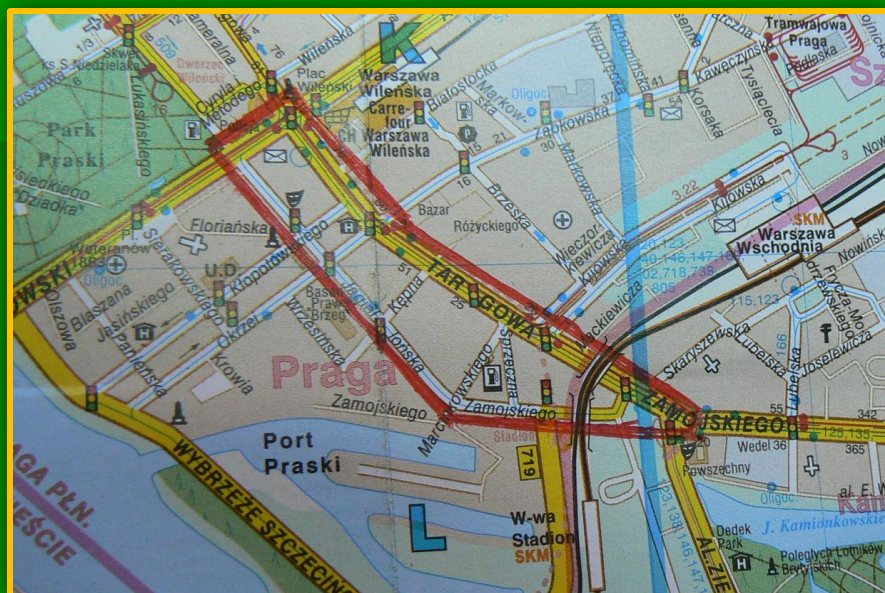
Czym są tereny zieleni ?

Ustawa o ochronie przyrody

„**tereny zieleni** – tereny wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, znajdujące się w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne lub osłonowe, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe oraz cmentarze, a także zieleń towarzysząca ulicom, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom oraz obiektom kolejowym i przemysłowym.”

Monitoring zieleni miejskiej

Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa (IGPIM) z siedzibą przy ul. Targowej 45 przeprowadził w latach 2011-2012 **monitoring zieleni** w centralnej części Pragi Północ: Al.Solidarności, Targowa, Zamoyskiego, Jagiellońska, na powierzchni ok.28 ha.

Rys.1. Zakres monitoringu zieleni

Stan aktualny

Prace wykonano w ramach programu „*Inwentaryzacja zieleni przyulicznej na terenie dzielnicy Praga Północ*” na zlecenie Biura Ochrony Środowiska m.st. Warszawy oraz tematu badawczego, prowadzonego przez IGPIM „*Ocena funkcjonowania drzew i krzewów w warunkach oddziaływania infrastruktury technicznej miasta*”.

Stan aktualny

Dla określenia stanu aktualnego zieleni miejskiej posłużono się następującymi wskaźnikami:

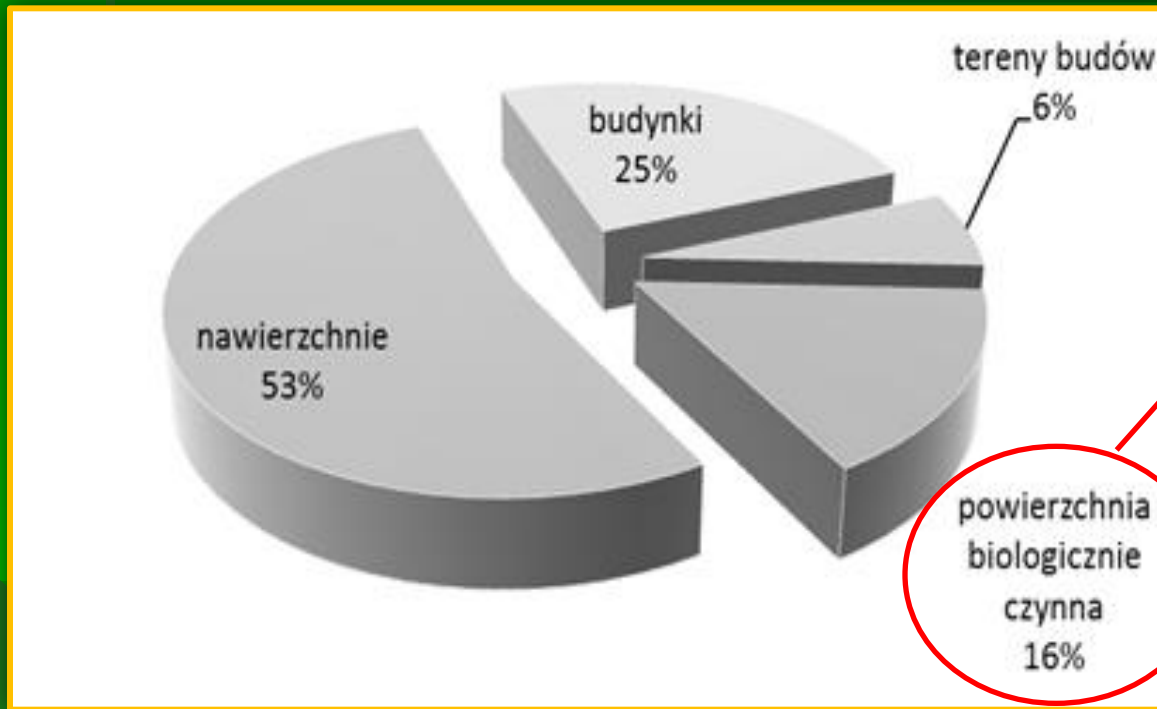
1) Wskaźniki ilościowe :

- *struktura zagospodarowania terenu,*
- *pokrycie terenu przez korony drzew,*
- *zagęszczenie drzew przyulicznych.*

2) Wskaźniki jakościowe :

- *stan istniejących drzew i krzewów,*
- *charakterystyka warunków wzrostu roślinności.*

Struktura zagospodarowania terenu

Jest to powierzchnia niezabudowana i nieutwardzona, umożliwiającą naturalną vegetację życia roślinnego i zwierzęcego.

Rys. 2. Struktura zagospodarowania obszaru opracowania
(M.Sitarski „Charakterystyka warunków wzrostu roślinności na wybranym obszarze Pragi Północ” IGPIIM. Warszawa,2013)

Struktura zagospodarowania terenu

Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* „**co najmniej 25% powierzchni działki, przeznaczoną pod zabudowę wielorodzinną należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego**”.

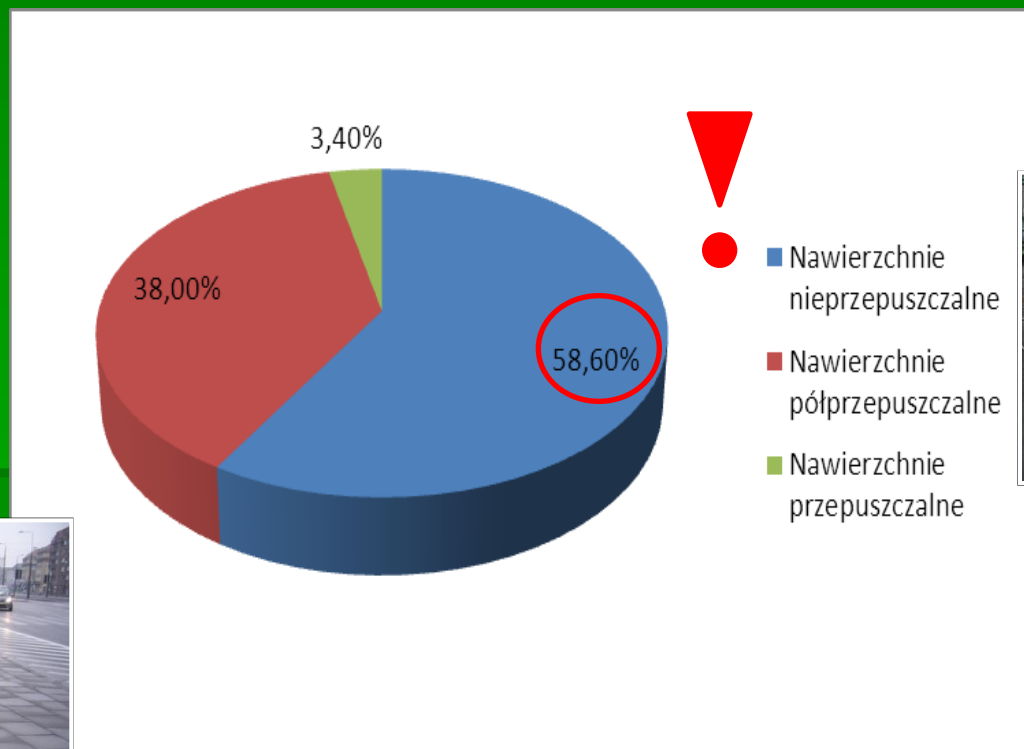
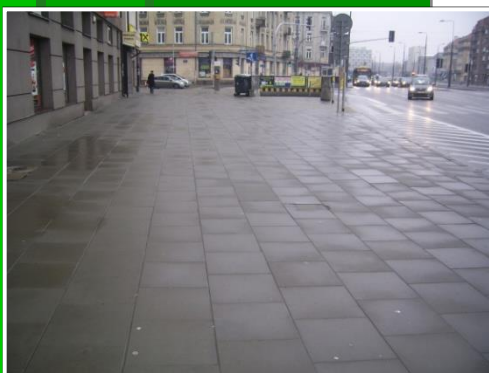
Brak zapisów dotyczących terenów ulicznych.

Struktura zagospodarowania terenu - nawierzchnie

Nawierzchnia przepuszczalna
- płyty ażurowe

Nawierzchnia półprzepuszczalna
- płyty chodnikowe

Nawierzchnia nieprzepuszczalna
- asfalt na podwórku

Rys 3. Procentowy udział rodzajów nawierzchni

(M.Sitarski „Charakterystyka warunków wzrostu roślinności na wybranym obszarze Pragi Północ” IGPI. Warszawa, 2013)

Pokrycie terenu przez korony drzew

Tabela 1. Pokrycie koronami drzew (M.Sitarski „Charakterystyka warunków wzrostu roślinności na wybranym obszarze Pragi Północ” IGPI. Warszawa, 2013)

Wskaźnik pokrycia terenu przez korony drzew	
Praga Północ	Dane europejskie
10,4% - badany obszar	15-25% - tereny śródmiejskie i przyuliczne
8,4% - drzewa przyuliczne	

Zagęszczenie drzew przyulicznych

Tabela 2. Liczba drzew istniejących i optymalnych (wg Baldera) na badanych ulicach
(M.Sitarski „Charakterystyka warunków wzrostu roślinności na wybranym obszarze Pragi Północ” IGPI. Warszawa, 2013)

Nazwa ulicy	Długość ulicy m	Liczba drzew istniejących szt	Liczba drzew optymalnych wg Baldera szt	Liczba drzew brakujących szt
Targowa	1205	140	216	76
Jagiellońska	813	74	81	7
Sprzeczna	175	14	18	4
Marcinkowskiego	240	14	24	10
Kłopotowskiego	167	14	17	3
Kępną	198	9	20	11
Solidarności	250	6	25	19
Zamoyskiego	420	39	42	3
Razem	3468	308	443	135

Braki ilościowe drzew, niski wskaźnik pokrycia koronami drzew powierzchni badanych ulic wskazuje na celowość wprowadzenia **większej** liczby drzew, niż przewiduje norma Baldera !

Stan istniejących drzew i krzewów

1) Niewłaściwe zabiegi minimalizowania zagrożeń

W dendrologii przyjmuje się, że aby można było mówić o występowaniu drzewa, powinno ono posiadać pień, koronę i bryłę korzeniową. Cięcia drzew często z obawy o ryzyko, wykonywane są w za dużym zakresie i kończą się zniszczeniem drzewa.

Stan istniejących drzew i krzewów

1) Niewłaściwe zabiegi minimalizowania zagrożeń

Zdj. Drzewo po cięciu gałęzi przy ul. Targowej (zdj.własne, 2011 r.)

Stan istniejących drzew i krzewów

2) Cięcia zdrowych, oliścionych konarów i szybkie ich rozdrabnianie

Ustawa o ochronie przyrody ogranicza dozwolone cięcia w konarach drzew tylko do usuwania gałęzi obumarłych, nadłamanych lub wchodzących w kolizje z obiektami budowlanymi lub urządzeniami technicznymi. W wielu przypadkach prawo to nie jest przestrzegane i cięte są zdrowe, oliścione konary drzew, następnie szybko przerabiane na wióry.

Stan istniejących drzew i krzewów

3) Brak oceny drzew przez niezależnego arborystę i wskazania metod pielęgnacyjnych

Oceny drzew potencjalnie zagrażających wykonywane są głównie w trakcie wydawania pozwoleń na wycinkę. Kwalifikacja drzewa jako zagrażającego skutkuje wtedy zwolnieniem z opłaty za usunięcie. W tym kontekście drzewo łatwiej jest wyciąć niż zastosować zabiegi minimalizujące zagrożenie, a brak właściwych metod oceny ryzyka powoduje często usuwanie drzew „na wszelki wypadek”.

Charakterystyka warunków wzrostu roślinności

1) Brak odpowiednich zabezpieczeń drzew i krzewów

Ok. 80% drzew przyulicznych nie ma zabezpieczenia i ochrony przed uszkodzeniami mechanicznymi, ubiciem gleby czy zasoleniem, w postaci ogrodzenia czy osłon.

Brak barier ochronnych skutkuje często niszczeniem mis oraz drzew przez kierowców.

Charakterystyka warunków wzrostu roślinności

2) Zajmowanie misy przeznaczonej dla drzew

Liczną a niedopuszczalną formą ingerencji jest umieszczanie znaków drogowych w obrębie misy, w której posadzone jest drzewo. Przypadków takich jest 18. Dla drzew stanowi barierę rozwoju koron i korzeni. Spośród innych zagrożeń wymienić należy: budki parkometrów, pojemniki na psie odchody, tablice reklamowe, zlokalizowane w obrębie mis gdzie rosną drzewa.

Charakterystyka warunków wzrostu roślinności

3) Zastępowanie dużych, rozłożystych gatunków drzew, gatunkami karłowatymi

Często duże, rozłożyste gatunki drzew, które rosły przy danej ulicy od lat są wycinane, a na ich miejsce sadzone gatunki karłowate.

Propozycje poprawy

- ❖ Zmiana standardów utrzymania zieleni miejskiej.
- ❖ Zakładanie łąk miejskich.
- ❖ Nadawanie drzewom statusu pomnika przyrody.
- ❖ Nasadzenie 300 drzew w ramach budżetu partycypacyjnego.
- ❖ Utworzenie skwerów w ramach budżetu partycypacyjnego.
- ❖ Zwiększanie powierzchni biologicznie czynnej poprzez łączenie mis i nowe nasadzenia krzewów, bylin.
- ❖ Wypełnianie pustych mis drzewami i krzewami miododajnymi.

Propozycje poprawy

- ❖ **Projekt „Założenia programowe dotyczące modernizacji zieleni na terenie dzielnicy Praga Północ w latach 2015-2018” – Wydział Ochrony Środowiska UD Praga Północ.**

Propozycje poprawy

**Propozycja połączenia
mis i nasadzeń krzewów**

Propozycje poprawy

Zdj. Szpaler krzewów oddzielających ulicę od chodnika i ścieżki rowerowej na Targówku (zdj.własne, 2015 r.)